

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-317/21 - 1

Υπόθεση C-317/21

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

21 Μαΐου 2021

Αιτούν δικαστήριο:

Tribunal d'arrondissement (Λουξεμβούργο)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

12 Φεβρουαρίου 2021

Προσφεύγουσες:

G-Finance SARL

DV

Καθής:

Luxembourg Business Registers

Διάταξη 2021TALCH02/00245, κατ' εφαρμογήν των άρθρων 7 και 15 του νόμου της 13ης Ιανουαρίου 2019 περί δημιουργίας Μητρώου πραγματικών δικαιούγων

[παραλειπόμενα]

Στην υπόθεση (αριθμός υποθέσεως TAL-2020-10209)

μεταξύ:

- 1) της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης λουξεμβουργιανού δικαίου **G-FINANCE SARL**, με έδρα στο [παραλειπόμενα] Λουξεμβούργο [παραλειπόμενα]
- 2) της **DV**, [παραλειπόμενα] κατοίκου Λουξεμβούργου [παραλειπόμενα],

προσφευγουσών [παραλειπόμενα]

και:

της κοινοπραξίας οικονομικού σκοπού **LUXEMBOURG BUSINESS REGISTERS**, εν συντομία **LBR**, με έδρα στο [παραλειπόμενα] Λουξεμβούργο, [παραλειπόμενα], υπό την ιδιότητά της ως υπευθύνου διαχείρισεως του Μητρώου πραγματικών δικαιούχων·

καθής, [παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

το tribunal d'arrondissement de et à Luxembourg (πρωτοδικείο Λουξεμβούργου με έδρα το Λουξεμβούργο) εξέδωσε κατά τη σημερινή δημόσια συνεδρίαση [σελ. 2 του πρωτότυπου]

την ακόλουθη διάταξη:

Τα πραγματικά περιστατικά

Με επιστολή της 15ης Νοεμβρίου 2019 προς το Registre des bénéficiaires effectifs (Μητρώο πραγματικών δικαιούχων, στο εξής: RBE), η εταιρία περιορισμένης ευθύνης G-FINANCE SARL υπέβαλε αίτηση περιορισμού της προσβάσεως στις πληροφορίες που αφορούν τον πραγματικό δικαιούχο της, βάσει του άρθρου 15 του νόμου της 15ης Ιανουαρίου 2019, περί δημιουργίας Μητρώου πραγματικών δικαιούχων (στο εξής: νόμος).

Με συστημένη επιστολή της 30ής Νοεμβρίου 2020, ο υπεύθυνος διαχείρισεως του RBE, ήτοι η Groupement d'intérêt économique LUXEMBOURG BUSINESS REGISTERS (κοινοπραξία οικονομικού σκοπού LUXEMBOURG BUSINESS REGISTERS, στο εξής: LBR) απέρριψε την εν λόγω αίτηση.

[παραλειπόμενα]

Αιτήματα και ισχυρισμοί των διαδίκων

Η **G-FINANCE** και η **DV** ζητούν, κυρίως:

- να ακυρωθεί η από 30 Νοεμβρίου 2020 απορριπτική απόφαση και να κριθεί δικαιολογημένη και βάσιμη η από 15 Νοεμβρίου 2019 αίτηση περιορισμού προσβάσεως·
- ως εκ τούτου, να υποχρεωθεί η LBR να παρέχει πρόσβαση στις πληροφορίες που διαλαμβάνονται στο άρθρο 3 του νόμου, όσον αφορά την DV σε σχέση με την G-FINANCE, μόνο στις εθνικές αρχές, στα πιστωτικά ιδρύματα και στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και στους δικαστικούς επιμελητές και

στους συμβολαιογράφους υπό την ιδιότητά τους ως δημοσίων λειτουργών, για χρονικό διάστημα 3 ετών από την εκδοθησομένη διάταξη, άλλως από τις 30 Νοεμβρίου 2020, ημερομηνία της απορριπτικής αποφάσεως, άλλως από τις 15 Νοεμβρίου 2019, ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως περιορισμού προσβάσεως·

- να υποχρεωθεί η LBR να δημοσιεύσει ανακοίνωση για τη γνωστοποίηση του περιορισμού προσβάσεως κατά το άρθρο 15, παράγραφος 4, του νόμου·
- άλλως, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον της LBR προκειμένου αυτή να λάβει απόφαση περιορισμού προσβάσεως όσον αφορά την DV σε σχέση με την G-FINANCE,
- να καταδικάσει την LBR στα δικαστικά έξοδα·
- να διατάξει την προσωρινή εκτέλεση χωρίς εγγύηση της εκδοθησομένης διατάξεως.

Επικουρικός, και πριν από οποιαδήποτε περαιτέρω εξέλιξη, οι προσφεύγουσες ζητούν να ανασταλεί η διαδικασία και να [υποβληθούν στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΔΕΕ)] [παραλειπόμενα] προδικαστικά ερωτήματα: **[σελ. 3 του πρωτοτύπου]**

[παραλειπόμενα]

[Πρόταση προδικαστικών ερωτημάτων προς υποβολή στο Δικαστήριο]

Επικουρικότερα, ζητούν να ανασταλεί η διαδικασία και να υποβληθούν στο Cour constitutionnelle (Συνταγματικό Δικαστήριο, Λουξεμβούργο) προδικαστικά ερωτήματα [παραλειπόμενα]:

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] **[σελ. 4 του πρωτοτύπου]**

[Πρόταση προδικαστικών ερωτημάτων προς υποβολή στο Συνταγματικό Δικαστήριο]

Προς στήριξη του αιτήματός τους, οι προσφεύγουσες εκθέτουν ότι η G-FINANCE είναι οικογενειακή εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου συσταθείσα το 2003, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του ομίλου Giorgetti, ενώ ο οικονομικός δικαιούχος της είναι η DV [παραλειπόμενα].

Δεν επικρίνουν ούτε την αρχή ούτε τους σκοπούς του RBE στο πλαίσιο της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, αλλά το γεγονός ότι κάθε πρόσωπο έχει ελεύθερη πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν τον πραγματικό δικαιούχο δυνάμει του άρθρου 30 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 και του άρθρου 12 του νόμου, τούτο δε χωρίς να απαιτείται να αποδειχθεί ότι υφίσταται έννομο συμφέρον.

Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται, πρώτον, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει αρμοδιότητα να νομοθετεί στον τομέα της προσβάσεως του ευρέος κοινού στο RBE, διότι τέτοιοι κανόνες ούτε εξαλείφουν κάποιο εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των υπηρεσιών, των εμπορευμάτων ή των κεφαλαίων ούτε συμβάλλουν στην κατάργηση αισθητών στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, προϋποθέσεις ωστόσο οι οποίες είναι θεμελιώδεις προκειμένου να στοιχειοθετείται αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Υποστηρίζουν επίσης ότι οι διατάξεις περί προσβάσεως του ευρέος κοινού στις πληροφορίες που περιέχονται στο RBE παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας του άρθρου 5, παράγραφος 4, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (στο εξής: ΣΕΕ). Συγκεκριμένα, η επίμαχη διάταξη είναι ελλιπής, στερείται κάθε πρακτικής αποτελεσματικότητας και εισάγει δυσμενείς διακρίσεις.

Επιπλέον, η πρόσβαση του ευρέος κοινού στις πληροφορίες που αφορούν τους πραγματικούς δικαιούχους θίγει ορισμένα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) και παραβιάζει τη γενική αρχή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία του επιχειρηματικού απορρήτου.

Πρέπει να σημειωθεί ότι τα εκτιθέμενα στην προσφυγή τους σχετικά με την παράβαση των άρθρων 7 και 8 του Χάρτη δεν επαναλήφθηκαν κατά τις αγορεύσεις, ενώ τα ζητήματα αυτά έχουν ήδη υποβληθεί στην κρίση του ΔΕΕ στο πλαίσιο πλειόνων προδικαστικών ερωτημάτων.

Ωστόσο, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι η αποκάλυψη των στοιχείων σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους των εταιριών και, κατά συνέπεια, των στοιχείων σχετικά με τη μετοχική σύνθεση θίγει το επιχειρηματικό απόρρητο, στον βαθμό που οι ανταγωνιστές είναι κατ' αυτόν τον τρόπο σε θέση να συναγάγουν εξ αυτών και να αντιληφθούν σε ποιες αγορές δραστηριοποιούνται ή θα δραστηριοποιηθούν οι επιχειρήσεις, να συναγάγουν εξ αυτών τα δυνατά και τα αδύναμα σημεία των επιχειρήσεων καθώς και τον συσχετισμό των δυνάμεων εντός αυτών. Η ανωνυμία των συναλλαγών επί του κεφαλαίου μιας εταιρίας δεν προστατεύεται πλέον, πράγμα που θα μπορούσε να συνιστά παραβίαση του επιχειρηματικού απορρήτου.

Κατά τις προσφεύγουσες, η πρόσβαση του ευρέος κοινού στις πληροφορίες που αφορούν τους πραγματικούς δικαιούχους συνιστά επίσης παράβαση του άρθρου 16 του Χάρτη, το οποίο εγγυάται την επιχειρηματική ελευθερία, καθόσον με τον τρόπο αυτό καθίσταται δυνατή η ανίχνευση του τρόπου οργάνωσης των εμπορικών δραστηριοτήτων, δημιουργώντας έτσι τις κατάλληλες προϋποθέσεις για χρήση από το ευρύ κοινό επιθετικών πρακτικών στον τομέα των οικονομικών πληροφοριών [σελ. 5 του πρωτοτύπου] και στρατηγικών επιρροής, οι οποίες οδηγούν σε συστηματική συλλογή επιχειρηματικών πληροφοριών για τις εταιρίες και σε αποκάλυψη των επενδυτικών στρατηγικών τους.

Επομένως, η πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν τους πραγματικούς δικαιούχους συνεπάγεται παραβίαση της επιχειρηματικής ελευθερίας και, κατά συνέπεια, παραβίαση των τεσσάρων ελευθεριών που συνιστούν την ενιαία αγορά, ήτοι της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, των προσώπων, των κεφαλαίων και των υπηρεσιών.

Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν επίσης ότι συντρέχει παράβαση του άρθρου 12, παράγραφος 1, του Χάρτη, το οποίο αφορά την ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι, καθόσον η παροχή στο ευρύ κοινό προσβάσεως στις πληροφορίες που αφορούν τους πραγματικούς δικαιούχους αποτρέπει τις επενδύσεις σε εταιρίες.

Προβάλλουν ακόμη παραβίαση της απορρέουσας εκ του άρθρου 20 του Χάρτη αρχής της ίσης μεταχείρισης, καθόσον υπόκεινται σε διαφορετική μεταχείριση οι εταιρίες και άλλες νομικές οντότητες σε σύγκριση με τις εταιρίες καταπιστευματικής διαχείρισης, δεδομένου ότι η πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν τους πραγματικούς δικαιούχους των τελευταίων αυτών εταιριών παρέχεται «σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον». Οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι η διαφορετική μεταχείριση διαφορετικών κατηγοριών νομικών οντοτήτων δεν είναι δικαιολογημένη.

Επιπλέον, τα εμπόδια στα θεμελιώδη δικαιώματα, στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, μεταξύ άλλων καθότι δεν τηρείται η αρχή της αναλογικότητας.

Το εμπόδιο που τίθεται στα θεμελιώδη δικαιώματα δεν είναι ούτε αναλογικό ούτε αναγκαίο ούτε και εξυπηρετεί την επίτευξη των σκοπών που απορρέουν από την οδηγία, ήτοι την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Κατά την **LBR**, υπό την ιδιότητά της ως υπεύθυνου διαχειρίσεως του RBE, επαφίεται στην κρίση του δικαστηρίου το ζήτημα της ανάγκης υποβολής προδικαστικών ερωτημάτων στο ΔΕΕ.

Εκτίμηση

Κατά το άρθρο 15, παράγραφος 1 του νόμου, «η εγγεγραμμένη οντότητα ή ο πραγματικός δικαιούχος μπορούν να ζητήσουν, κατά περίπτωση και υπό τις εξαιρετικές περιστάσεις που αναφέρονται κατωτέρω, βάσει δεόντως αιτιολογημένης αιτήσεως προς τον υπεύθυνο διαχείρισης, να παρέχεται η πρόσβαση στις αναφερόμενες στο άρθρο 3 πληροφορίες μόνο στις εθνικές αρχές, στα πιστωτικά ιδρύματα και στα χρηματοοικονομικά ιδρύματα, καθώς και στους δικαστικούς επιμελητές και στους συμβολαιογράφους υπό την ιδιότητά τους ως δημοσίων λειτουργών, όταν η πρόσβαση αυτή θα εξέθετε τον πραγματικό δικαιούχο σε δυσανάλογα μεγάλο κίνδυνο, στον κίνδυνο εξαπάτησης, απαγωγής,

εκβιασμού, εκβίασης, παρενόχλησης, βίας ή εκφοβισμού ή όταν ο πραγματικός δικαιούχος είναι ανήλικος ή άλλως ανίκανος προς δικαιοπραξία».

Το άρθρο αυτό υποχρεώνει την LBR και, σε περίπτωση προσφυγής κατά απορριπτικής απόφασης, τον δικαστή που προεδρεύει του τμήματος εμπορικών υποθέσεων του αρμόδιου πρωτοδικείου να εξετάσει, κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη υποκειμενικά στοιχεία, τη συνδρομή εξαιρετικών περιστάσεων που δικαιολογούν περιορισμό της προσβάσεως στο RBE. **[σελ. 6 του πρωτοτύπου]**

Διαπιστώνεται ότι [παραλειπόμενα] [το] Tribunal d'arrondissement de et à Luxembourg (πρωτοδικείο Λουξεμβούργου με έδρα το Λουξεμβούργο) [παραλειπόμενα] υπέβαλε ήδη πλείονα προδικαστικά ερωτήματα στο πλαίσιο υποθέσεως που αφορά το ίδιο ζήτημα, σχετικά με την ερμηνεία των εννοιών των όρων «εξαιρετικές περιστάσεις», «κίνδυνος» και «δυσανάλογα μεγάλος» στο πλαίσιο του νόμου, τα οποία έχουν ως εξής:

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] **[σελ. 7 του πρωτοτύπου]** [παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] **[σελ. 8 του πρωτοτύπου]** [παραλειπόμενα]

[Διατύπωση των προδικαστικών ερωτημάτων που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο στην υπόθεση C-37/20]

Υποβλήθηκαν επίσης στο ΔΕΕ, με διάταξη της 13ης Οκτωβρίου 2020, τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] **[σελ. 9 του πρωτοτύπου]**

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] **[σελ. 10 του πρωτοτύπου]** [παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[Διατύπωση των προδικαστικών ερωτημάτων που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο στην υπόθεση C-601/20]

Ενώ το υπό στοιχείο γ' προδικαστικό ερώτημα που πρότειναν οι προσφεύγουσες έχει ήδη διαβιβαστεί στο ΔΕΕ και, ως εκ τούτου, δεν θα υποβληθεί εκ νέου, τα λοιπά προτεινόμενα προδικαστικά ερωτήματα δεν έχουν ακόμα διαβιβαστεί σε αυτό.

Εντούτοις, διαπιστώνεται ότι το υπό στοιχείο α' ερώτημα, δηλαδή το σχετικό με την προβαλλόμενη αναρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να νομοθετεί στον τομέα του δικαιώματος προσβάσεως στις πληροφορίες που αφορούν τους πραγματικούς δικαιούχους, καθόσον το μέτρο αυτό δεν αποσκοπεί σε εξάλειψη εμποδίου στην ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, υπηρεσιών, εμπορευμάτων ή κεφαλαίων ή σε κατάργηση αισθητών στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, δεν είναι δικαιολογημένο.

Ειδικότερα, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι η καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατ' εφαρμογήν της ΣΕΕ και της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Πλην όμως, η αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν επηρεάζεται από το γεγονός ότι ειδική διάταξη η οποία περιλαμβάνεται σε [σελ. 11 του πρωτοτύπου] οδηγία, της οποίας το αντικείμενο εμπίπτει στην εν λόγω αρμοδιότητα, μπορεί, σε συγκεκριμένη περίπτωση, να αντιβαίνει στις θεμελιώδεις αρχές που διέπουν την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το υπό στοιχείο β' ερώτημα αφορά την αρχή της αναλογικότητας όπως κατοχυρώνεται, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 5, παράγραφος 4, της ΣΕΕ, το οποίο ορίζει ότι, «σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης της Ένωσης δεν υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών».

Κατά την αιτιολογική σκέψη 30 της οδηγίας του 2018 «[η] δημόσια πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικές με τον πραγματικό δικαιούχο επιτρέπει μεγαλύτερο έλεγχο των πληροφοριών από την κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένου του Τύπου και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, και συμβάλλει στη διατήρηση της εμπιστοσύνης στην ακεραιότητα των επιχειρηματικών συναλλαγών και του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Μπορεί να συμβάλει στην καταπολέμηση της κατάχρησης των εταιρικών και άλλων νομικών οντοτήτων και νομικών μορφωμάτων για σκοπούς νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τόσο βοηθώντας τις έρευνες όσο και μέσω αποτελεσμάτων που συνδέονται με τη φήμη, δεδομένου ότι οποιοσδήποτε θα μπορούσε να συνάψει συναλλαγές γνωρίζει την ταυτότητα των πραγματικών δικαιούχων. Διευκολύνει επίσης την έγκαιρη και αποτελεσματική διάθεση πληροφοριών στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και στις αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αρχών τρίτων χωρών, οι οποίες συμμετέχουν στην καταπολέμηση αυτών των αδικημάτων. Η πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές θα βοηθούσε επίσης τις έρευνες σχετικά με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συναφή βασικά αδικήματα και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας».

Η αιτιολογική σκέψη [35] διευκρινίζει ότι: «[ο] ενισχυμένος δημόσιος έλεγχος θα συμβάλει στην πρόληψη της κατάχρησης των νομικών οντοτήτων και των νομικών μορφωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της φοροαποφυγής. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό οι πληροφορίες για τον πραγματικό δικαιούχο να παραμένουν

διαθέσιμες μέσω των εθνικών μητρώων και μέσω του συστήματος διασύνδεσης των μητρώων για τουλάχιστον πέντε έτη από τότε που οι λόγοι εγγραφής των πληροφοριών αυτών, όσον αφορά το εμπίστευμα ή ένα παρεμφερές νομικό μόρφωμα, έπαυσαν να υφίστανται. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να παρέχουν βάσει του νόμου την επεξεργασία των πληροφοριών για τον πραγματικό δικαιούχο, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για άλλους σκοπούς, αν η εν λόγω επεξεργασία ανταποκρίνεται σε σκοπό δημοσίου συμφέροντος και αποτελεί απαραίτητο και αναλογικό μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία για τον νόμιμο επιδιωκόμενο στόχο».

Εν προκειμένω, οι διατάξεις σχετικά με την παροχή προσβάσεως στο ευρύ κοινό σε πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο RBE εντάσσονται στο πλαίσιο της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Εντούτοις, δεν αποδεικνύεται με βεβαιότητα για ποιους λόγους η μέγιστη δυνατή πρόσβαση του ευρέος κοινού στο RBE, μεταξύ άλλων χωρίς υποχρέωση εγγραφής και χωρίς καταβολή τελών για την πρόσβαση στο RBE, είναι αναγκαία για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών.

Επομένως, ευλόγως οι προσφεύγουσες επιθυμούν να υποβληθεί στο ΔΕΕ το ερώτημα περί της αναλογικότητας των θεσπισθέντων μέτρων σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό, και ως εκ τούτου το επίμαχο ζήτημα πρέπει να τεθεί στην κρίση του ΔΕΕ.

Το άρθρο 12 του Χάρτη ορίζει ότι «[κ]άθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία του συνέρχεσθαι ειρηνικώς και στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι σε όλα τα επίπεδα, ιδίως στον [σελ. 12 του πρωτοτύπου] πολιτικό και τον συνδικαλιστικό τομέα καθώς και στους τομείς που αναφέρονται στον πολίτη, πράγμα που συνεπάγεται το δικαίωμα κάθε προσώπου να ιδρύει με άλλους συνδικαλιστικές ενώσεις και να προσχωρεί σε αυτές για την υπεράσπιση των συμφερόντων του».

Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η γνωστοποίηση στο ευρύ κοινό των πληροφοριών που αφορούν τους πραγματικούς δικαιούχους αποτρέπει τις επενδύσεις σε εταιρίες και άλλες νομικές οντότητες. Στην ανάλυσή τους στηρίζονται στην απόφαση του ΔΕΕ της 16ης Ιουνίου 2020 (C-78/18), με την οποία κρίθηκε ότι εθνικός νόμος που επιβάλλει συστηματικές υποχρεώσεις εγγραφής σε οργανώσεις που λαμβάνουν στήριξη από την αλλοδαπή δύναται να αποτρέψει δωρητές που κατοικούν σε άλλα κράτη μέλη ή σε τρίτες χώρες από τη συμμετοχή σε αυτές και, ως εκ τούτου, συνιστά περιορισμό της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι.

Επισημαίνεται ότι η ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι αποτελεί «ένα από τα βασικά θεμέλια μιας δημοκρατικής και πλουραλιστικής κοινωνίας, καθόσον παρέχει στους πολίτες τη δυνατότητα να ενεργούν συλλογικά σε τομείς κοινού συμφέροντος και να συμβάλλουν, με τον τρόπο αυτό, στην εύρυθμη λειτουργία

του δημόσιου βίου» (ΔΕΕ, τμήμα μείζονος συνθέσεως, 18 Ιουνίου 2000, υπόθεση C-78/18, σκέψεις 110-114, 2020, Europe 2020, comm. 243, D. Simon).

Όμως, ο σκοπός μιας εμπορικής εταιρίας, όπως για παράδειγμα η G-FINANCE, δεν είναι να ενεργεί προς το κοινό συμφέρον, αλλά προς το συμφέρον των μετόχων και των πραγματικών δικαιούχων της. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι δεν αφορά τις εμπορικές εταιρίες, με αποτέλεσμα να πρέπει να απορριφθεί η προβαλλόμενη παράβαση του άρθρου 12 του Χάρτη και να μην συντρέχει, επομένως, λόγος να υποβληθεί το σχετικό προδικαστικό ερώτημα στο ΔΕΕ.

Κατά το άρθρο 16 του Χάρτη «[η] επιχειρηματική ελευθερία αναγνωρίζεται σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές».

Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι οι επίμαχες διατάξεις σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες του RBE παραβιάζουν την επιχειρηματική ελευθερία, καθόσον καθιστούν δυνατό για τον καθένα να ελέγχει και να αναλύει τη μετοχική σύνθεση των εταιριών και άλλων νομικών οντοτήτων, καθώς και να ανιχνεύει τον τρόπο με τον οποίο οι εν λόγω εταιρίες οργανώνουν τις εμπορικές τους δραστηριότητες. Ειδικότερα, η πρόσβαση σε τέτοιες πληροφορίες παρέχει τη δυνατότητα να διαπιστώνεται σε ποιο χρονικό σημείο τα φυσικά πρόσωπα αποκτούν μετοχές στις εταιρίες ή αποχωρούν από το μετοχικό κεφάλαιο, δημιουργώντας έτσι τις κατάλληλες προϋποθέσεις για χρήση επιθετικών πρακτικών στον τομέα των οικονομικών πληροφοριών και στρατηγικών επιρροής. Κατ' αυτόν τον τρόπο, τίθενται εμπόδια στο επιχειρηματικό πνεύμα.

Υπό το πρίσμα της νομολογίας του ΔΕΕ, η επιχειρηματική ελευθερία έχει δυνητικά ευρύτατο πεδίο εφαρμογής, το οποίο περιλαμβάνει «το δικαίωμα κάθε επιχειρήσεως να διαθέτει ελεύθερα, εντός των ορίων της ευθύνης που υπέχει για τις πράξεις της, τους οικονομικούς, τεχνικούς και δημοσιονομικούς πόρους της» (ΔΕΕ, 27 Μαρτίου 2014, υπόθεση C-314/12, UPC Telekabel Wien, σκέψη 49: Europe 2014, comm. 229, L. Idot), αλλά και, βάσει της συμβατικής ελευθερίας «την ελεύθερη επιλογή του οικονομικού εταίρου καθώς και την ελευθερία καθορισμού τιμής για μια παροχή» (ΔΕΕ, τμήμα μείζονος συνθέσεως, 22 Ιανουαρίου 2013, υπόθεση C-283/11, Sky Österreich, σκέψεις 42 και 43: GADLF αριθ. 26, §4).

Εντούτοις, όπως και το δικαίωμα της ιδιοκτησίας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη, η ευρεία δυνατότητα εφαρμογής του δικαιώματος του επιχειρείν περιστελλεται από τη σχετική αδυναμία του έναντι του γενικού συμφέροντος. **[σελ. 13 του πρωτοτύπου]**

Κατά την καθιερωμένη διατύπωση του Δικαστηρίου, το εν λόγω δικαίωμα πρέπει να «νοείται σε σχέση με τη λειτουργία του στην κοινωνία» και «μπορούν να επιβάλλονται [σ' αυτό] περιορισμοί [...], υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί πράγματι στοιχούν με σκοπούς γενικού συμφέροντος και δεν συνιστούν, με γνώμονα τον επιδιωκόμενο σκοπό, υπέρμετρη και μη ανεκτή παρέμβαση θίγουσα

την ίδια την ουσία του κατ' αυτόν τον τρόπο διασφαλιζομένου δικαιώματος» (π.χ. απόφαση ΔΕΕ, τμήμα μείζονος συνθέσεως, 15 Ιανουαρίου 2013, υπόθεση C-416/10, Krizan, σκέψη 113) (JurisClasseur Europe Traité Fasc. 160: Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αριθ. 59 επ.)

Επομένως, το προδικαστικό ερώτημα σχετικά με την προβαλλόμενη προσβολή του δικαιώματος του επιχειρείν αφορά στην πραγματικότητα την αρχή της αναλογικότητας για την οποία έγινε λόγος ανωτέρω.

Εντούτοις, το tribunal d'arrondissement (πρωτοδικείο Λουξεμβούργου) εκτιμά ότι, για λόγους πληρότητας, πρέπει να υποβληθεί στο [ΔΕΕ] το προδικαστικό ερώτημα περί της παραβάσεως του άρθρου 16 του Χάρτη.

Το άρθρο 20 του Χάρτη ορίζει ότι «όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι έναντι του νόμου» και το άρθρο 21 ορίζει ότι «απαγορεύεται κάθε διάκριση ιδίως λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού».

Οι προσφεύγουσες φρονούν ότι συντρέχει παραβίαση των ως άνω αρχών λόγω του γεγονότος ότι η οδηγία του 2018 εισάγει διαφορετική μεταχείριση των εταιριών και άλλων νομικών οντοτήτων, αφενός, και των εμπιστευμάτων και νομικών μορφωμάτων που έχουν δομή ή λειτουργίες παρεμφερείς με τα εμπιστεύματα, αφετέρου, ενώ η πρόσβαση στα μητρώα των πραγματικών δικαιούχων των εμπιστευμάτων παρέχεται μόνο σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που μπορούν να αποδείξουν ότι υφίσταται έννομο συμφέρον.

Ωστόσο, στον βαθμό που τα εμπιστεύματα μπορούν ομοίως να χρησιμοποιηθούν για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, η διαφορετική μεταχείριση των ως άνω εταιριών σε σχέση με την πρόσβαση στα μητρώα δεν είναι δικαιολογημένη και, επομένως, συνιστά παραβίαση της αρχής της ισότητας.

Ελλείψει συγκεκριμένης αιτιολογήσεως σε σχέση με την ανάγκη διαφορετικής μεταχείρισης των δύο αυτών κατηγοριών οντοτήτων, το σχετικό προδικαστικό ερώτημα πρέπει να υποβληθεί στο ΔΕΕ.

Τέλος, οι προσφεύγουσες προβάλλουν παραβίαση της γενικής αρχής του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί προστασίας του επιχειρηματικού απορρήτου, η οποία κατά κάποιον τρόπο αντιστοιχεί, ως προς τα νομικά πρόσωπα, στο δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής, δικαίωμα το οποίο παραβιάζεται από τις επίμαχες διατάξεις.

Το ΔΕΕ έχει αναγνωρίσει την προστασία του επιχειρηματικού απορρήτου ως γενική αρχή (βλ. αποφάσεις της 24ης Ιουνίου 1986, AKZO Chemie και AKZO Chemie UK κατά Επιτροπής, 53/85, Συλλογή 1986, σ. 1965, σκέψη 28, και της

19ης Μαΐου, 1994, SEP κατά Επιτροπής, C-36/92 P, Συλλογή 1994 σ. 1-1911, σκέψη 37).

Στο μέτρο που οι πληροφορίες που αφορούν τους πραγματικούς δικαιούχους των νομικών προσώπων είναι δυνατό να παράσχουν στο ευρύ κοινό πληροφορίες σχετικά με τη μετοχική σύνθεση και τις [σελ. 14 του πρωτοτύπου] εσωτερικές σχέσεις εξουσίας, το επίμαχο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να υποβληθεί στην κρίση του ΔΕΕ.

Για τους λόγους αυτούς

[παραλειπόμενα] [το] tribunal d'arrondissement de et à Luxembourg (πρωτοδικείο Λουξεμβούργου με έδρα το Λουξεμβούργο), δικάζοντας κατ' αντιβολία,

[παραλειπόμενα]

αναστέλλει την ενώπιόν του διαδικασία και **υποβάλλει** στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«Είναι ανίσχυρες οι διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2018/843 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και για την τροποποίηση των οδηγιών 2009/138/EK και 2013/36/ΕΕ, ιδίως δε το άρθρο 1, παράγραφος 15, στοιχείο γ', το οποίο τροποποιεί το άρθρο 30, παράγραφος 5, της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως τροποποιήθηκε με την ανωτέρω οδηγία (ΕΕ) 2018/843, καθόσον παρέχουν δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες που αφορούν τους πραγματικούς δικαιούχους των εταιριών και άλλων νομικών οντοτήτων «σε οποιοδήποτε μέλος του ευρύτερου κοινού»,

για τον λόγο ότι:

- α) παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας, όπως κατοχυρώνεται, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ, και/ή
- β) αντιβαίνουν στο άρθρο 16 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (επιχειρηματική ελευθερία) και/ή
- γ) αντιβαίνουν στα άρθρα 20 (ισότητα έναντι του νόμου) και 21 (απαγόρευση των διακρίσεων) του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και/ή

- δ) *παραβιάζουν τη γενική αρχή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί προστασίας του επιχειρηματικού απορρήτου;»*

[παραλειπόμενα]

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ